

NIRAS en Belgoproces investeren in de Kempen

Dessel – 3 april 2014. NIRAS en haar dochteronderneming Belgoproces gaan de komende jaren meer dan 600 miljoen euro investeren in de regio Kempen, waardoor rechtstreeks en onrechtstreeks honderden jobs worden gecreëerd. “Aannemers, sociale-economiebedrijven, studie bureaus, de toeristische sector, natuurverenigingen ...: alle sociaal-economische spelers in de regio kunnen de vruchten plukken van de nucleaire activiteiten.” Dat stellen Jean-Paul Minon, directeur-generaal van NIRAS, en Wim Van Laer, algemeen directeur van Belgoproces, vandaag tijdens een persontmoeting.

In de regio Kempen is heel wat nucleaire bedrijvigheid geconcentreerd. NIRAS en haar dochteronderneming Belgoproces hebben er verschillende projecten lopen. De komende jaren staan er grote investeringen op het programma. Het gaat onder meer over de realisatie van het cAt-project, de verwerking en opslag van radioactief afval, de sanering van de nucleaire passiva van de sites BP1 en BP2, onderzoeksprogramma's rond het langetermijnbeheer van radioactief afval enzovoort. Al die activiteiten bieden de sociaal-economische partners, de gemeenten en de bevolking van de regio tal van opportuniteiten.

Groot industrieel project in opstart

Met het cAt-project, het geïntegreerde project voor oppervlakteberging in Dessel, creëert NIRAS in samenwerking met de lokale partnerschappen STORA en MONA een oplossing voor al het Belgische categorie A-afval (dat is laag- en middelactief, kortlevend afval). De veiligheid van de omwonenden en de werknemers is daarbij de eerste prioriteit.

Met de bouw van een kade aan het kanaal Bocholt-Herentals zette het cAt-project vorig jaar de eerste stap naar de concrete uitvoering. Langs die kade zal NIRAS de bouwmaterialen voor de bergingssite over het water aanvoeren. Ook lokale bedrijven kunnen de kade gebruiken om eigen materialen te transporteren. Op de site in Dessel staan de volgende jaren nog andere grote bouwprojecten op stapel: de caissonfabriek, de installatie voor de productie van monolieten, de eigenlijke bergingsmodules, het communicatieparcours ... **Jean-Paul Minon:** *“De kostprijs van het project over zijn hele levensduur bedraagt 1,2 miljard euro. We willen van de bergingssite een innovatieve en duurzame site maken. De activiteiten die daaruit voortvloeien – denk maar aan de bouw van de verschillende installaties, het beheer van de site ... – zorgen voor jobs. Met de creatie van 70 rechtstreekse banen, een 240-tal tijdelijke jobs tijdens de bouwfase en nog heel wat onrechtstreekse jobs in allerlei ondersteunende diensten, zoals onderhoud, levert het cAt-project bovendien een mooie bijdrage tot de werkgelegenheid in de regio.”*

Nationale instelling voor radioactief afval en verrijkte splijtstoffen

Industriële en saneringsactiviteiten

De gecentraliseerde nucleaire installaties van NIRAS in Dessel en Mol worden geëxploiteerd door Belgoprocess. Dat bedrijf verwerkt radioactieve afvalstoffen die afkomstig zijn van kerncentrales, industrie, ziekenhuizen, laboratoria, sanering en ontmanteling. Het afval wordt via een reeks verwerkings- en conditioneringsprocedures omgezet in een compact en stabiel eindproduct. Dat is klaar voor tijdelijke opslag in afwachting van een concrete oplossing voor het langetermijnbeheer. **Wim Van Laer:** *“De komende jaren gaan we diverse installaties aanpassen of moderniseren. Zo staan er in 2014 twee vernieuwingsoperaties op stapel in CILVA, de verwerkingsinstallatie voor laagradioactief afval. Op de site BP1 komt een nieuw receptie- en opslagcentrum voor radioactief afval. In totaal zal er de komende jaren om en bij de 50 miljoen euro worden besteed aan nieuwbouw en aanpassingswerken. Daar kunnen ook lokale bedrijven een rol in spelen.”*

Ook het beheer van de sanering van de nucleaire passiva behoort tot de bevoegdheden van NIRAS. In Dessel en Mol gaat het om de sites BP1 (het vroegere Eurochemic) en BP2 (de vroegere Waste-afdeling van het SCK•CEN), die door Belgoprocess gesaneerd worden. Voor de periode 2014-2018 ontvangt NIRAS jaarlijks 69 miljoen euro, gefinancierd via de federale bijdrage, voor de verdere sanering van die sites en de verwerking en opslag van het afval dat daaruit voortkomt. Op beide sites zullen in de periode tot 2018 een 350-tal mensen tewerkgesteld worden door Belgoprocess in het kader van afvalverwerking, sanering en ontmanteling.

Kenniseconomie

Naast haar technisch-industriële projecten heeft NIRAS tal van wetenschappelijke activiteiten lopen in de regio. In het kader van het cAt-project liet NIRAS de voorbije jaren tal van onderzoeken, studies en experimentele programma's uitvoeren. Een aantal programma's loopt nog voort tijdens de uitvoeringsfase, zodat de kennis, expertise en technieken voortdurend geperfectioneerd worden en gelijke tred houden met de nieuwste inzichten in bijvoorbeeld het gedrag van beton. Via EURIDICE (European Underground Research Infrastructure for Disposal of nuclear waste In Clay Environment), het economische samenwerkingsverband tussen SCK•CEN en NIRAS, onderzoeken wetenschappers en technici de haalbaarheid van berging van hoogactief en/of langlevend afval in diepe kleilagen. In het ondergrondse laboratorium HADES wordt het gedrag van de verschillende componenten van het geologische bergingssysteem in reële omstandigheden bestudeerd en gedemonstreerd. Daarnaast voert SCK•CEN in opdracht van NIRAS ook andere studies uit.

Sinds eind jaren negentig gaf NIRAS gemiddeld 9 à 11 miljoen euro per jaar uit aan onderzoeksprogramma's. Daarbovenop werd 4 miljoen euro geïnvesteerd in onder meer proefopstellingen en prototypes voor het cAt-project; nog eens 1,5 miljoen per jaar ging naar onderzoeksfaciliteiten. Jean-Paul Minon: *“Via die financiering bestendigen we de nucleaire kenniseconomie in de regio. Het onderzoek naar het veilige langetermijnbeheer van radioactief afval is al jaren goed voor 50 à 60 gespecialiseerde arbeidsplaatsen. We leveren ook een bijdrage op het vlak van nucleaire vorming. Zo onderzoeken we de mogelijkheid om stages en opleidingstrajecten aan te bieden aan studenten vanuit onze projecten.”*

Maatschappelijke meerwaarde

Naast de economische impulsen creëren de projecten van NIRAS ook een maatschappelijke meerwaarde. Dat gebeurt met name vanuit het cAt-project, dat de unieke samensmelting is van een technisch concept van afvalberging met een breed maatschappelijk project. Zo komt er onder meer een Lokaal Fonds, in de vorm van een private stichting, met een beginvermogen tussen 90 en 110 miljoen euro, dat lokale projecten en activiteiten zal financieren, en een gezondheidsopvolging.

NIRAS werkt ook initiatieven uit die lokale spelers bij de realisatie van het project betrekken. Zo is er bijvoorbeeld een samenwerking met natuurverenigingen rond het landschapsbeheer van de bergingsite. In dat natuurbeheer, maar ook in andere projecten wil NIRAS kansen creëren voor sociale-economiebedrijven.

40.000 bezoekers

Vlak bij de bergingsite komt een gloednieuw communicatieparcours, ter vervanging van Isotopolis, met een veel uitgebreider aanbod. Het parcours zal een attractieve mix zijn van een themapark, een contact- en onthaalcentrum en een digitaal en interactief netwerk. Het wordt de referentie voor informatie over het beheer van radioactief afval en de context daarvan. Het communicatieparcours wordt zo ontwikkeld dat de lokale bevolking het optimaal kan gebruiken.

Met het communicatieparcours mikt NIRAS vanaf 2018 jaarlijks op 40.000 bezoekers. Jean-Paul Minon: *“In de nabije toekomst gaan we samen met lokale partners een gecombineerd educatief-toeristisch aanbod uittekenen. Diverse doelgroepen zullen een leerrijk bezoek aan het communicatiecentrum kunnen combineren met een wandeling of fietstocht in de fraaie omgeving. Voor de toeristische sector, de plaatselijke zelfstandigen en de horeca biedt dat heel wat mogelijkheden.”*

“De nucleaire activiteiten van NIRAS en Belgoproces hebben de bewoners en sociaal-economische spelers van de Kempen heel wat te bieden. Met onze industriële projecten en wetenschappelijke onderzoeken dragen we bij tot de toekomst van de regionale industrie en kenniseconomie. In al onze projecten is veiligheid de topprioriteit. Maar dat kan perfect hand in hand gaan met lokale bedrijvigheid, vorming en toerisme. Die functies zullen de hele regio in de toekomst bijzondere kansen bieden”, aldus Jean-Paul Minon.

Meer info - niet voor publicatie:

NIRAS

Evelyn Hoofst

+32 14 33 00 04

+ 32 475 60 25 04

Belgoproces

Bart Thieren

+32 14 33 40 30

+ 32 478 20 14 17